

Un contrabas cu trac și un actor fără

Posacul, uscatul și totodată burduhănosul contrabas debutează timid pe scena Naționalului. Obișnuit mai degradă cu penumbra 'orchestrei, marginalizat și ofensat de-a lungul carierei sale de instrumente mai moțate, l-am văzut acum sub lumina reflectoarelor, teșit în față, îmbufnat și țepăn, răspunzând ciu-pliturilor și gîdiliturilor prin câteva ostaturi nesemnificative. Să-l fi complexat gloria și agilitatea de arcuș a lui Radu Beligan?! Se prea poate. Oricum, simțul pedagogic al maestrului a lăsat de dorit. Puțină milă ar fi putut consuma pe bietul debutant. N-a fost să fie, ce mai încolo și incoace. Lăsîndu-se jurat de propria-i personalitate, a fandat în blugi (sfidînd generația cu același nume), evoluînd nonșalant și credibil pe scara costumatei pînă la fracul din final. Raău Beligan, de!

Surcica muzicală, cum ziceam, destul de anostă. Induioșata-i biografie fu însă binevenită pentru șchioapa noastră culturală muzicală. Copilăria, adolescența și maturitatea unui instrument, pretext pentru autobiografia ironică a unui instrumentist, ne-a captat atenția, reușind noi cu această ocazie să vinăm doi

ieपुरi (dacă nu chiar trei) dintr-o lovitură: am văzut un fel de piesă de teatru, am auzit un soi de concert, bașca picanterile biografice, Mozart și Wagner jumuliți de fulgi și pene timp de o oră și jumătate, ceea ce, trebuie să recunoaștem, e o performanță și un act de curaj.

Patrick Süskind, sosit în dramaturgie din lumea muzicală (la șapte ani cînta la pian alături de domnișoara Treudi Schulze din Ambach sonate de A. Diabelli la patru mîini), a compus o piesă la o singură mîină, cea dreaptă desigur, deși cîteva stîngăcii bine plasate nu i-ar fi stricat, reușind să-și toarne aluatul unui profesionism muzical în forma unui monolog teatral ce se arată spre sfîrșit destul de rotunjour și de copt.

Sărmanul contrabas, țepăn ca un catafalc cu pelerină de catifea, e de două ori victimă. Ironizat de autor, ce l-a ales anume ca o țintă ușoară, fîndcă-l un instrument lipsit de simțul replicii, apoi complexat de silueta lui Beligan, proaspătul contrabasist al Teatrului Național, dotat cu mai multe corzi decît contrabasul.

Pretextul — acesta ar fi trebuit să fie titlul plesei, pentru că instrumentul numit contrabas e, cum spuneam, un pretext de a pune în scenă o biografie și o vagă istorie muzicală. Dacă autorul ar fi fost în tinerețe sondor, probabil am fi asistat la o captivantă istorie a forajelor de mare adîncime și la evoluția aparatului de extracție cu bielă-manivelă, iar Radu Beligan, în salopetă pătată de ulei, ar fi reușit, prin magica-i vocație, să scoată petrol din scîndura scenei.

Dar asta-i o poveste ce ține de misterele vizibile ale dramaturgici și care nu începe cu „a fost odată...”, deoarece atîtor lucruri încă nu li s-a luat măsura și încă nu li s-a cîntat șansoneta.